

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

מה זה "רבי"?

נח תשע"ט

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשע"ט

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת
הנגיד החסיד המפואר
מו"ה שמואל דוד טייטלבוים הי"ו
מראשי קהילת וויז'ניץ בארא פארק
לרגל שמחת האויפריף
של בנו הבחור המופלג בתורה ויראת שמים
החתן ישראל ברוך נ"י
יזכה בע"ה לרוות הרבה תענוג ונחת

מה זה "רבי"?

פניני "נועם שיח"

מסופר על הרה"ק רבי נטע מחעלים זי"ע, שבתחילה סירב לקבל עליו את עול האדמורו"ת, ופעם אחת בהיותו אצל רבו הרה"ק רבי מרדכי מנעשכזי זי"ע – אותו החשיב לרבו מובהק – אמר לו רבו "דע לך כי מן השמים הטילו עליך את ההנהגה, אין זו שררה אלא עבדות, להורות לבני ישראל את הדרך הטובה והישרה, לך בכוחך זה והושעת את ישראל..."

הרה"ק בעל "אהבת ישראל" מוויז'נין זי"ע הניח לעצמו קצת כסף בצד, ואמר לסובביו: הלא בקרוב יתגלה הסוד ויוודעו מי אני באמת, ויעשוני "אויס רבי", ואז לא יהיה לי פרנסה, ולכן מוכרחני להניח קצת כסף בצד...

הרה"ק מרוז'ין זי"ע סיפר שפעם אחת נתן עשיר אחד מתנה להרה"ק ה"מגיד" ממעזריטש זי"ע קערה יקרה ומפוארת לאכילה. כשהגישו בפעם הראשונה את האוכל באותה קערה יקרה אצל השולחן הטהור, היו אנשים שהביטו בהתפעלות מרובה בהקערה, והבחין המגיד שיש ביניהם שפשוט מקנאים בו על כך, ואז אמר להם המגיד דברים נוקבים: אתם חושבים שטוב להיות "רבי"? –

אני אומר לכם ש"רבי" יש לו יסורים גדולים מרוב צערן של ישראל רח"ל, והמגיד סיים "וקילל" את הרשעים שיזכו להיות צדיקים...

בספר "דברי יחזקאל" כתב: אמר מרן רבינו הקדוש משינאווא זצ"ל, תדעו מה זה "רבי"? – איש אשר יודע להכיר ברוח קדשו בפני האיש העומד לפניו, מי הוא זה האיש, וכמה פעמים היה כבר בגלגול בזה העולם ומה היו מעשיו בכל גלגול וגלגול ומה שפגם בכל פעם שהיה בגלגול, ואם הרבי יכול לעזור ולסייע לו בעסק עבודת ה', כדי שיוכל לתקן תיקונים טובים לכל הפגמים שלו עד שיגיע לתיקון השלם, זהו הנקרא "רבי".

סיפר כ"ק האדמו"ר מטאלנא שליט"א – תלמידו חביבו של מרן הרה"ק בעל "פני מנחם" מגור זי"ע – שפעם אחת אירע שהרבי התלונן בבוקר על עייפות גדולה מצטברת, לאחר ששני לילות הוא כמעט ולא ישן (והיה בזה נפקא מינה לענין רפואי שהיה צריך לעבור). ואכן הרופא, שפגשו באותו יום, אמר שיש לו 'שקים' (נַעֲק) תלויים מתחת לעיניו, מחוסר שינה, והוא אישר שאכן הוא לא ישן.

בנסיעתנו, גילה כי לא ישן משום איזו שהיא צרה של אדם שהזכיר את עצמו, אותו אדם היה תלמיד חכם מופלג והדבר הדיר שינה מעיניו. מספר האדמו"ר מטאלנא שליט"א: העזתי פני ואמרתי שאולי אפשר יהיה להשתמש באמצעים מלאכותיים כדי להקל על בעיית חוסר השינה, כפי שהרבה אנשים עושים. הרבי הזדעזע ואמר, הן על כגון דא אמרו חז"ל (מס' ברכות דף י"ב ע"ב)

"צריך שיחלה עצמו עליו", ואני אעשה פעולה להקל על שנתי?
 אותו יהודי מתענה ואני אישן טוב בלילה? – תפקידי במצב כזה
 הוא ש"לא" לישן, כי אם לא כן, במה הנני "רבי"?...

סיפר כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א,
 שסיפר לו זקיננו הרה"ק רבי נחום מראחמיסטריווקא זי"ע, שבהיותו
 ילד עמד פעם אצל אביו הרה"ק רבי יוחנן מראחמיסטריווקא זי"ע
 בעת שלקח פיתקאות [קוויטלעך] מאת הציבור, ולפתע, בעת
 שנכנס אחד אצל אביו, והניח לפניו קוויטל, לקח הוא את הקוויטל
 מעל השולחן והתחיל לקרוא את הכתוב בתוכו, וכשהבחין אביו
 בדבר, נענה לעומתו באמרו "אהה, אתה קורא קוויטלעך, אתה יכול
 כבר להיות רבי"...

והמשיך אביו לומר לו: אתה יודע מה זה "רבי"? – אני אגיד
 לך! הנה כשנכנסים לביהמ"ד, וכל ההיכל מלא אנשים מפה אל פה,
 וכולם עומדים לפניו, ובשני הצדדים עומדים פארענצ'עס, ואנשים
 חסידים נדחפים עליו להביט על הרבי כשהוא מתיישב על כסא
 מכובד ומרווח ונוח בראש השולחן, ולפתע מתחילים לחשוב
 "רבוש"ע, מי אני ומה אני?! למה מגיע לי כל הכבוד הזה?! במה אני
 טוב יותר מכל החסידים האלו?! ואז מגיעים למצב של "לב
 נשבר", ומרגישים כחרס הנשבר לשברי שברים ממש, וכשמגיעים
 להתעוררות זו, מיט דעם צובראכענקייט ווערט מען א "רבי"...

סיפר לי הרה"ג ר' ברוך שטערן שליט"א בן הגה"צ אב"ד מירון שליט"א, שפעם הביא אחד לפני כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי זי"ע טלית קטן חדש במתנה, ושיעורו של הט"ק היה מאוד גדול. הרבי אמר לו "יישר כח", והודה לו על מתנתו, אך הגיב "וואס דארף איך אזא גרויסע? – איך דארף א נארמאלער שיעור!"...

הרה"ק בעל "אמרי חיים" מוויז'ניץ זי"ע, נותן הדרכה ל"רבי", ופירש בדרך רמז את הכתוב (דברים י"ז, י"ח): והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת – דהנה, מהו הפירוש "רבי"? – מה זה ועל מה זה?

וקבע מרן ה"אמרי חיים" זי"ע בזה יסוד נפלא – "והיה כשבתו על כסא ממלכתו" – זה קאי על "מלך" – והוא שאמרו חז"ל (ראה מס' גיטין דף ס"ב ע"א) "מאן מלכי רבנן" – היינו "רבי", ואומר הכתוב, "והיה כשבתו על כסא ממלכתו" – בעת שהוא יושב על כסא המלוכה – לא מספיק שהוא יושב על כסא מלכותו, אלא "וכתב לו את משנה התורה הזאת" – הוא צריך גם לעסוק בתורה...

שמעתי מידידי הרה"ג ר' מאיר ברוך שטיין שליט"א, שזקנו כ"ק הגה"צ אב"ד פאלטיטשאן זצ"ל התבטא פעם, אודות מה שבשנים ההם היו שומעים באמריקא איך שחסידים מתגאים ברבם ואומרים ומונים בשבחם, אחד אומר שרבו מתחיל להתפלל תפילת מנחה ב' שעות בתוך הלילה, ואחד אומר שרבו מתפלל תפילת ערבית כמה שעות לאחר חצות, והשלישי אומר שרבו מתפלל

תפילת שחרית כשכבר כמעט לילה... – ואמר זקנו, שהרה"ק בעל "אהבת ישראל" מוויז'ניץ זי"ע היה א "נארמאלער רבי", והיה מתנהג ממש בסדר אנושי במיוחד, הכל בעתו ובזמנו בלא לשנות את דרכו מדרך אדם רגיל, ויתכן מאוד, שאם ה"אהבת ישראל" היה נמצא באמריקא בשנים הללו, היו מסתכלים עליו כאילו הוא חייט פשוט...

בספר "דברי יחזקאל" כתב בשם הרה"ק משינאווא זי"ע, שאמר: כשרואים הרבה בני אדם נוסעים אל פלוני ונוהרים אליו מכל פינות העולם, עדיין אין זה הוכחה שהוא באמת "רבי", כי הנשמה שמכריזים עליה לפני יצירתה להיות ראש בישראל, בעל נשמה זו יהיה בהכרח "ראש", אלא החילוק הוא כך, אם הוא זוכה ומזכך נפשו להיות מעובדי השי"ת, הריהו צדיק וראש, ואם אינו זוכה להיות מעובדי השי"ת באמת, הרי הוא רשע וראש...

ובספר "פי צדיק" להרה"ק מטאמשאב זי"ע כתב בשם הרה"ק משינאווא זי"ע, שתיבת "רבי" יש לה נוטריקון כפולה, (א) ר'אש ב'ני י'שראל, (ב) ר'ע ב'עיני י', זכה להיות צדיק וחסיד ועובד ה' באמת – הרי הוא ר'אש ב'ני י'שראל, אבל אם הוא לא זכה והוא להיפך ר"ל, הרי אם כי הוא נקרא "רבי", מ"מ הר"ת שלו הוא ר'ע ב'עיני ה'...

מספרים שכ"ק האדמו"ר מבאיאן שליט"א, שהוכתר בצעירותו למלא את מקום אבותיו הקדושים ולהנהיג את עדת

חסידי באיאן, נענה להפצרותיהם של זקני החסידים הנכבדים לקבל עליו את עול האדמורו"ת רק לאחר זמן רב, כאשר בתחילה לא רצה לשמוע מזה כלל וכלל וסירב לקבל עליו את עול ההנהגה, והלך להתיעץ עם כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ירושלים זי"ע, והרבי שאל אותו על סיבת סירובו לקבל עליו את עול ההנהגה, בין הדברים אמר לו האדמו"ר שליט"א שחושש הוא מכך שמא יבוא אליו אדם לשאול אותו דבר מה, והוא לא ידע מה להשיב לו, אז איך אפשר לו לכהן כאדמו"ר במצב כזה שלא יוכל להשיב לשואליו. השיב לו הרבי – שהיה ידוע בגודל תמימותו ופשטנותו – "נו! וועסטו זאגן אז דו ווייסט נישט" ["אז תאמר שאינך יודע"]...

לפני שנים רבות שהה כ"ק האדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א בשבת בלייקווד, ואחרי שבת נכנסתי אליו ואמרתי לו שאנשי העיר התרוממו במחיצתו, ושהותו כאן היה להם למשיב נפש ולעליה ברוחניות, אך הרבי הגיב מיד ואמר לי: אני?! – אני לא עשיתי כלום, באמת שלא עשיתי כלום...

מספרים שלפני שנה נסע מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א – על ישראל הדרתו בקרית ויז'ניץ בני ברק לשבות בטורונטו בקרב חסידיו ומעריציו. כידוע שבימי החורף מאוד מאוד קר שם, ובערב שבת הביאו להרבי "פעלץ" חם ויפה שילבש בש"ק, והרבי שאל "מה זה ועל מה זה?" והשיבו לו שכאן מאוד קר, ולכן הביאו לו

"פעלץ" להתחמם, השיב הרבי ואמר בפליאה "אזוי?! – נאר פאר מיר איז קאלט??"...

מסופר שכששהה כ"ק האדמו"ר מסקולען שליט"א בירושלים עיה"ק, וערך שם את שולחנו הטהור, ואלפי אנשים באו לחזות את עבודתו הק', והרבי מרוב עייפות נרדם באמצע עריכת השולחן, והגבאים הרגישו שלא בנח בזה והתחילו לעורר את הרבי, ולפתע ניגש יהודי מירושלים עיה"ק לאחד הגבאים ושאלו "אתה לא מפרגן לנו לראות איך רבי עובד ה' אמיתי ישן באמצע עריכת השולחן כשאלפי אנשים נמצאים שם ורואים את זה והוא אינו מתפעל מהם כלל וכלל?!"...

הנה איתא בחז"ל (מסכת שבת דף ט' ע"ב): מאימתי התחלת אכילה, משיתיר חגורתו. מסופר על הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זי"ע, כשניגש להשולחן הטהור בפעם הראשונה – אחרי הסתלקות אביו הרה"ק רבי מרדכי שרגא מהוסיאטין זי"ע, בנו הצעיר של מרן קדוש ישראל מרוז'ין זי"ע – כשהתיר החגורה בחדרו (בהוסיאטין היה המנהג לשבת אצל ה"שולחן" בלי החגורה), אמר את המימרא הנ"ל: "מאימתי התחלת אכילה, משיתיר חגורתו", ואז ניגש אל השולחן הטהור.

ובספר "אהלי יעקב" לחתנו הרה"ק רבי יעקב מהוסיאטין זי"ע ביאר את מאמרו הנ"ל באופן נפלא, דהנה כתיב בקרא (בראשית ב',

כ"ה): ויהיו שניהם וגו' ולא יתבוששו, ופירש רש"י "לא ניתן בו יצר הרע עד אכלו מן העץ".

ומבואר ב"ספורנו" שמסביר את הענין כך, שלפני החטא של אדם הראשון, קודם כניסת היצר הרע, היו כל פעולותיהם וכל אבריהם עושים רצון קונם בלבד, לא להשיג תענוגות נפסדות כלל, לכן היו כל אבריהם שוים, ואך אחר החטא ניתן בו יצר הרע, והנה חז"ל אמרו (מס' קידושין דף ל' ע"א), ברא הקב"ה יצה"ר ברא לו תורה תבלין, לכן בה במדה שהאדם הולך ומשתלם בקדושת התורה – בה במדה הולך היצה"ר הלוך ונחלש, ובהתאם לכך הולכים האברים ומשתווים.

והנה טעם ה"חגורה", הוא כדי שלא יראה הלב את האברים של מטה, אולם ע"י השתלמות האדם בקדושת התורה הגורמת לטיהורן ולזיכוכן של פעולת האברים, שתבוצענה באי השגת תענוגות נפסדות כי אם לעשות רצון קונם, הולכים האברים ומשתווים, והחגורה נעשית מיותרת.

וזהו כוונת הרה"ק באמרו המאמר הנ"ל קודם כניסתו לשולחן, מתי אפשר להתחיל בהנהגת "שולחנות"? – בזמן שהשתלמות בקדושה התקדמה כ"כ שכבר אפשר לוותר על החגורה – אימתי התחלת אכילה, משיתיר החגורה...

בשולה"ט ביום הושענא רבא שנת תשע"ח, אמר מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א – על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק:

הנה בליל ראש השנה אנו מבקשים "יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב" (שו"ע או"ח סי' תקפ"ג סעי' ב) – והנה "ראש", נוטריקון ר'צון א'בינו ש'בשמים – וכמו שמקובל מאת זקיה"ק רבי אליעזר מדז'יקוב זי"ע, ומיד בראשית השנה אנו מבקשים שנהיה "לראש", שנזכה לעבוד עבודתו ית"ש כראוי מתוך כוונה טהורה לקיים רצונו, ולא "לזנב" – עה"כ עולה צ' – לא בכדי להקרא "צדיק", ולהתגדל בגאווה, "איך האב אזוי שיין געדאוונט, איך האב אזוי שיין געשאקלט ד' מינים", וכהנה וכהנה...

היה פעם ראש ישיבה אחד שהגיע להשתתף בשולחנו הטהור של כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א, והשתומם מאוד לראות את המחזה הנפלא שאלפי חסידים עומדים צפופים בעת השולחן, אחד ליד השני, ומביטים ביראת הכבוד על הרבי – מחזה נורא הוד.

לאחר הטיש ניגש ראש ישיבה זה אל הרבי שליט"א ושאלו: האם שייד דבר כזה, שאלפי חסידים מסתכלים עליכם ולא באים לידי יוהרא?...?

השיב לו הרבי מיניה וביה: הם לא מסתכלים עלי, הם מסתכלים על הגערער רבי...

שמעתי בשם הגאון רבי יעקב דוד הלברשטאם שליט"א (בנו של הגר"מ זצ"ל, רב ביהמ"ד טשאקעווע בירושלים, ומו"ץ דהעדה החרדית) סיפור נפלא: פעם אחת הגיע המשורר ר' דוד ורדיגר אצל האדמו"ר

הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע ונתכבד בהיותו משורר – לשורר שיר, והתחיל לשיר את השיר הידוע "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא" שהלחין כ"ק האדמו"ר מסקולען זי"ע, כשיצא, אמר הרבי למקרוביו, הניגון הזה "שמעקט א רעבישן ניגון"... (הרבי רמ"מ לא ידע מי הלחין את השיר), מיד רץ הגבאי אחר ר' דוד שכבר יצא מהחדר, והחזירו להרבי ושאלו מי המחבר של השיר, אמר לו הסקולענער רבי...

וביאר הגרי"ד עובדא זו – מהו הכוונה "רעבישער ניגון" – דהנה מסופר שכשהרה"ק משינאווא זי"ע נעשה רבי, באו ואמרו לאביו הרה"ק מצאנו זי"ע שבנו נעשה "רבי", שאל הצאנזער רב, במה הוא "רבי", אמרו לו שהוא לומד בהתמדה ומחדש חידושים והוא גאון אדיר ובעל עבודה ובעל תפילה וכו' וכו', ועל הכל אמר אביו שכאלו יש הרבה, וזו אינה סיבה מספקת להיקרא משום כך "רבי", עד שאחד אמר, שהשינעווער רב קנה לעצמו "שטיוול חדשים", ובלכתו ברחוב בעת הצינה והכפור, הבחין שעני אחד הולך בבליי סחבות ונעליים קרועות ומטולאות, אז מיד הוא פשט את השטיוול החדשים שלו ונתנם במתנה להעני. מיד כששמע הצאנזער רב את המעשה, אמר: כן כן, בזה נעשים באמת "רבי"...

והנה מסופר על הסקולענער רבי זי"ע, שבעת המלחמה הגיע לידיו כמות חיטה מצומצמת ומהם אפה מצות, וחילק לכל משפחה רק ג' מצות ותו ולא, כי כולם צריכים.

יום אחד הגיע מחו' כ"ק הגה"צ מרן ה"ברכת משה" מסערט וויזניץ זי"ע אליו, בשליחות אביו הרה"ק ה"מקור ברוך" זי"ע, וביקש שש מצות עבור אביו, והרבי אמר לו שג' הוא יכול לתת לו כמו כולם אך יותר מזה אינו יכול ליתן לו, כי עוד אנשים צריכים ויש לו כמות מצומצמת, אך ה"ברכת משה" השיב לו שאינו יכול לחזור

לאביו בלא השש מצות כי כן ציוה לו אביו, ובלית ברירה לאחר הפצרות מרובות נתן לו שש מצות.

בליל הסדר, הרבי חוזר לביתו ורוצה להתחיל את הסדר, ומיד רואה שלא נשאר בשבילו שום מצה, כי הכל חילקו לאחרים... וגם את הג' מצות שהניחו בצד בשבילו, אז בסוף בא עני אחד שאין לו כלום ונתן לו גם את זה, ולכן אירע שלא היו לו מצות כלל...

והנה לפתע נפתחה הדלת, וה"ברכת משה" מגיע בשליחות אביו ה"מקור ברוך" עם ג' מצות עבור הרבי... – ונתברר שה"מקור ברוך" בחכמתו הבין שהרבי מסקולען יתן כל אשר לו להשני, ולא ישאיר לעצמו מצות, על כן לקח על עצמו למפרע לדאוג שלרבי ישארו ג' מצות, ולכן ביקש לכתחילה שש מצות...

נמצא מכל זה, שהסקולענער רבי היה "רבי" אמיתי – הוא נתן כל אשר לו להשני ולא השאיר לעצמו כלום – וזה היתה כוונת רמ"מ מלעלוב על השיר שלו ונשגב, עם שמעקט א רעבישער ניגון, כי הוא היה "רבי" אמיתי...

אב תשע"ח

החזקת מוסדות תלמידי חסידים
בא לא לקרא בשעת התפילה
או הקריאה בחזרה
moramikdash@gmail.com

בניין חודשי לאבות ולבנים
מורא מקדש
בענייני תפילה וקדושת בית הכנסת

האדמו"ר מוויז'ניץ-מונסי זצוק"ל

לפני מספר שנים מסר כ"ק האדמו"ר מוויז'ניץ-מונסי זי"ע שיעור בגמרא. הם למדו במסכת בבא בתרא פה ע"א, על רב ספרא, שקיים את מה שנאמר "ודובר אמת בלבבו" [תהלים טו, ב]. ומסביר הרשב"ם [שם, ד"ה רב ספרא] שרב ספרא היה סוחר, ופעם, בשעה שקרא קריאת שמע, בא אליו אדם, וביקש לקנות ממנו חפץ בסכום מסוים. רב ספרא לא ענה לו כי היה באמצע קריאת שמע. הלה חשב שמא הסכום שהציע היה נמוך, והעלה את הסכום פעמים מספר. כאשר סיים רב ספרא את קריאת שמע, מכר לו את החפץ במחיר הראשון, מפני שבאמת הוא נתרצה בו, אף שלא השיב לו מפאת התפילה. בפשוט לומדים על מידת האמת של רב ספרא, שמכיוון שהסכים לסכום הראשון לא שינה מדעתו, אף שהקונה לא ידע על כך. אך הרבי אמר לשומעיו, שיש כאן עניין נוסף. רב ספרא יכול היה לעשות עצמו כאילו שלא שמע שמדברים אליו, כי הרי הוא באמצע קריאת שמע, ומתייחד עם קונו. אך מכיוון שלצער הרב הוא כן שמע את הדברים באמצע התפילה, הוא אמר את האמת "שמעתי, והתרציתי, לא יכולתי לענות מפני שהייתי באמצע קריאת שמע".

מעובד מ"נועם שיח", אפריון לשלמה

FOOD *for* THOUGHT

BRACHA OF PEACE

BY R' YITZCHOK HISIGER

Rav Shlomo Zalman Friedman of Kiryas Vizhnitz in Bnei Brak once visited the Vizhnitzer Rebbe of Bnei Brak, Rav Yisroel Hager, while he was in the city of Tzefas.

Rav Yisroel and his brother, Rav Mendel Hager, lead their respective *kehillos* in Bnei Brak, continuing, amidst harmony and unity, the legacy of their father, Rav Moshe Yehoshua Hager *zt"l*, the *Yeshuos Moshe* of Vizhnitz.

While Rav Friedman was with the *rebbe*, a man with close connections to the family of Rav Aharon Leib Shteinman en-

tered and asked for a *bracha* for children. He explained that he and his wife are married for years and are still childless.

"Why," the *rebbe* asked, "did you come to me for a *bracha*? Since you are close to Rav Aharon Leib, why wouldn't you request a *bracha* from the *rosh yeshiva*?"

The man explained that Rav Aharon Leib instructed him to go to the *rebbe* for a *bracha*. "And he told me that it is an explicit *Chazal*!"

The *rebbe* listened in wonderment.

"Rav Aharon Leib quoted the *Mishnah* in *Uktzin* (3:12) which states, '*Lo motzah Hakadosh Boruch Hu kli machzik bracha ela hashalom – Hakadosh Boruch Hu found no vessel that can hold blessing save for peace.*' 'The Vizhnitzer Rebbe is a *kli*

machzik bracha, a vessel that holds blessing,' Rav Aharon Leib told me. 'It is therefore worthwhile for you to go to him for a *bracha*!'"

- heard from Rav Shlomo Zalman Friedman, rov of Khal Zichron Elazar-Santov of Lakewood,

שמעתי מאחורי הדלת...

בעת נסיעתי לאחרונה לארצינו הקדושה, שמחתי מאד לשמוע שעל האירון נמצא גם כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א. ביררתי איה מקום ישיבתו באירון, וניגשתי אליו לבקרו, והתרגשתי לראותו מעיין בספר "נועם שיח" מהדורת "ובלכתך בדרך" חלק א', שהביא עמו על הדרך - ומדי דברי עמו, זכיתי להתבשם מאוצרותיו המלאים זיו ומפיקים נוגה, ובתוך דבריו סיפר לי כמה עובדות נפלאות על אביו מרן הגה"ק מוויזשניץ זי"ע, וכך סיפר:

פעם אחת אירע, שנכדו הרב ישראל מושקוביץ שליט"א, סיים איזה מסכת סמוך לראש השנה, והשתוקק לגשת אל זקינו הרבי זי"ע להיבחן על המסכת. כשנודע להגבאים שהוא רוצה לגשת אל הרבי, ניסו למנוע מכך, באמרו שיש עכשיו לחץ גדול ועבודה גדולה לקראת ראש השנה, ואין זה זמן נכון לבוא להיבחן על מסכת, אך ר' ישראל נכנס בעצמו אל הרבי, ושאל אותו אם הוא יכול לבחון אותו, ואמר לו הרבי שיכנס אליו במוצאי יום הקדוש, ואז יבחן אותו.

והנה במוצאי יום הקדוש כשניגש ר' ישראל אל הדלת, ורצה להיכנס אל זקינו בקודש פנימה להיבחן, לא הרשוהו הגבאים להיכנס, וצעקו עליו "איך יש לך החוצפה להיכנס אל הרבי במוצאי יום כזה, שהרי התענה כל היום, והוא חלש, ודווקא עכשיו אתה רוצה לבוא להיבחן!?", ולא הרשו לו להיכנס בשום אופן, וכשראה שאין לו שום ברירה אחרת, יצא משם וחזר לביתו. מספר ר' ישראל, שבשעה מאוחרת בלילה, הוא מקבל טלפון מאת הרבי בכבודו ובעצמו, והרבי מבקש שיבוא עכשיו לביתו. כשנכנס אל זקינו, אמר לו הרבי "שמעתי מאחורי הדלת את כל מה שאירע בינך לבין הגבאים שלא רצו להכניס אותך, וחשבת, שאם אפתח הדלת ואכניס אותך אלי, הם יצטערו שאני לא מתחשב בדעתם ואני כן מכניס אותך, ולכן החלטתי להמתין עד שהם ילכו לביתם, ואז מיד התקשרתי אליך שתבוא אלי להיבחן..."

עוד סיפר הרבי שליט"א, שפעם אחת ישן נכדו - שהיה בחור - בבית הרבי זי"ע, והרבי ביקש ממנו שלפנות בוקר יעיר אותו כדי ללכת למקוה קודם שהוא לומד. בבוקר התעורר נכדו הבחור בשעה שמונה וחצי, והוא נבהל מאוד - מי יודע - אולי הרבי עדיין ישן בגללו, והרי הוא רצה לקום בבוקר, ולכן הזדרז מיד ונכנס לחדרו של זקינו הרבי, אך מיד בהיכנסו ראה שהרבי יושב ולומד בהתמדה. כשראהו הרבי, והבחין שהוא מלא פחד על כך שהוא לא התעורר בשעה שהוא ביקש ממנו, הרגיעו הרבי ואמר לו, שהוא כבר התעורר מעצמו לפנות בוקר, אך כשרצה ללכת למקוה, הוצרך לעבור דרך החדר שהוא ישן שם, וכן ישנו שם עוד נכדים, וחשש הרבי שאם יעבור, יהיה שם איזה רעש, ואז היו הם מתעוררים מחמת כן, ולכן - אומר הרבי זי"ע - לא רציתי שתתעורר בגללי, והחלטתי שבנתיים אתחיל ללמוד בלי מקוה...

עוד סיפר הרבי שליט"א, שבעת הלוויית כ"ק הגה"צ גאב"ד פאפא זי"ע, הלך ביחד עם אביו הגה"ק מוויזשניץ זי"ע להשתתף בהלווייתו. בעת חזרתם מהלווייה, הבחין הרבי בשני אברכים מחסידיו שהתגוררו בווייליאמסבורג, ושאל אותם הרבי "וכי אין אתם מדריכים בקעמפ [מחנה] של הילדים בווייליאמסבורג?" השיבו האברכים שאכן הם מדריכים בקעמפ של הילדים, ושאל אותם הרבי "והיכן הם הילדים, לבד?" השיבו ואמרו לרבי "הם לא לבד, כי איזה שכן משיג עליהם", מיד נתן להם הרבי "פסק" ושאל אותם "היתכן לעשות כזה דבר להשאיר את הילדים 'הפקר' לבדם?!", והוסיף לומר להם בתוכחת קדשו "אפילו אם תשמעו ש'משיח' הגיע, אסור לכם להניח אותם 'הפקר', ואתם צריכים לשמור עליהם!", ואז הסתובב הרבי לעבר בנו כ"ק האדמו"ר מוויזשניץ-ווייליאמסבורג שליט"א - שאז היה האב"ד בביהמ"ד וויזשניץ בווייליאמסבורג והאחראי על הקעמפ - ואמר לו "אתה היית צריך להישאר עמם..."

